

عنوان مقاله:

کاهش شکاف عرضه و تقاضای محصولات باغی با تاکید بر پایداری منابع آبی کشور

محل انتشار:

فصلنامه علوم محیطی، دوره 15، شماره 3 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فهیمه بهرامی - گروه بازرگانی داخلی، موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، تهران، ایران

محمدرضا نظری - گروه اقتصاد منابع و محیط زیست، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: سیاست ها و برنامه های تعیین شده در رابطه با مدیریت منابع آبی خصوصا در بخش کشاورزی در جهت تامین اهدافی چون افزایش میزان خودکفایی، کاهش شکاف غذایی، کاهش سطح زیر کشت محصولات آبرو و حداکثرسازی ارزش اقتصادی آب آبیاری می باشند. هدف اصلی این تحقیق نیز در راستای اهداف کلان اقتصادی در بخش کشاورزی، کاهش شکاف امنیت غذایی (در بخش محصولات باغی) با تاکید بر بهینه سازی مصرف آب در بخش کشاورزی است. مواد و روش ها: در راستای تحقق این هدف از حداکثر سازی ارزش اقتصادی آب برای تعیین سطح زیرکشت بهینه محصولات باغی عمده تولیدی در کشور و با رویکرد کاهش شکاف بین عرضه و تقاضای استفاده گردیده است. متدولوژی مورد استفاده در این بررسی مدل برنامه ریزی ریاضی خطی می باشد. داده های موردنیاز از طریق پایگاه داده های سازمان جهاد کشاورزی و ادارات ذی ربط در ناحیه های مربوطه جمع آوری شد. نتایج و بحث: الگوی کشت پیشنهادی ارزش اقتصادی آب را به میزان ۲۰ درصد افزایش می دهد و سطح زیرکشت محصولاتی چون خرما، سیب، مرکبات، انگور و پسته افزایش می یابد. تغییر سطح زیر کشت محصولات عمده ی باغی در برخی ناحیه ها نظیر خراسان، مرکزی، زاگرس مرکزی و خوزستان موجب کاهش سود خالص شده اما در مجموع بازده خالص را به اندازه ۱۹ درصد افزایش داده است و از همه مهمتر مقدار آب صرفه جویی شده در کل ناحیه ها معادل رقم حدود ۶۸۶۹۷۶۸ هزار مترمکعب است. نتیجه گیری: توجه به یافته های تحقیق بر این مهم تاکید دارد که، توجه به ارزش اقتصادی آب در هر ناحیه بجای استفاده از یک مقدار ثابت کشوری در ارائه یک الگوی کشت بهینه موثر و ضروری است. الگوی کشت پیشنهادی شکاف غذایی و سطح زیر کشت محصولات آب بر را کاهش داده و موجب صرفه جویی در مصرف آب می گردد که این امر ضمن فراهم آوردن زمینه ای جهت تخصیص این مقدار آب به کشت محصولات استراتژیک، می تواند تأثیر مثبتی بر پایداری منابع آبی در هر ناحیه داشته باشد.

کلمات کلیدی:

ارزش اقتصادی آب، الگوی بهینه کشت، تولیدات باغی، برنامه ریزی خطی، شکاف غذایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1301616>

